

DEBRECZEN

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki függetlenségi párt közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Hirdetési díj:
Nagy hirdetés heti díjért 5 kr.
Kisebbségi hirdetés díjért 10 kr.
Hirdetési díj minden kiadásért 50 kr.
Hirdetési díj reklamot magában foglaló újságnak heti díjért 50 kr.

„Közvetítő”-ben megjelent közzel-
mondás minden példát 20 kr.
Hirdetési díjért minden kiadásért 50 kr.
Külföldi hirdetés díjért 100 kr.
Külföldi hirdetés díjért 100 kr.
Külföldi hirdetés díjért 100 kr.

Kéziratok vissza nem adandók.

Közigazgatásunk reformja.

II.

Nézzük a különbséget azon országok között, a hol önkormányzat és a hol centralizáció van.

Ott, a hol önkormányzat van, az oly államokban — a történelem tanúsítja — a politikai és társadalmi átalakulások fokozatosak és minden rázkódás nélkül történnek. Például Anglia és Magyarország. Hogy Magyarországon az 1848-ik évi alkotmányos reform békés uton ment végbe, annak tulajdonítható, hogy századok óta meghonosult önkormányzata volt. Ellenben Franciaországban minden társadalmi és politikai átalakulás vérengző mozgalmakkal jár. Csak a jelen században is, két császárság és két királyi dinasztia bukott meg, eltekintve a folytonos, véget érni nem tudó kormányváltásoktól. De a centralizáció mellett nem is lehet másként, miután ezek annak természetéről következőképpen. Azért mert a parlamenti felelős kormányoknál a politikai érdeksürlődások egymagukban elegendők arra, hogy a kormány élén álló férfiak idő előtt lejárják magukat. Ha most még ehhez a kormány, a közigazgatás centralizációja mellett, a közigazgatási tisztviselők kinevezését, minden megyének, városnak, községnek összes lokális érdekeit és az ezzel járó felelősséget is magára vállalja, ugy kétségtelen: hogy az elégedetlenségek és sürlődások természetesen még fokozottabb mérvben fognak felmerülni, miután nincsen a világon oly tehetséges férfi, ki ily óriási feladatok csak kisebb részben is megfelelően képes volna és ezért minden, még apró érdek ki nem elégítésének odiuma is a kormány ellen fog fordulni.

Ebből aztán oly gyorsan ismétlődő kritikák származnak, melyeket nincsen az a kormányzati szervezet, mely azt soká elviselhesse.

Azért bármint is vélekedjék valaki a törvényhatóságoknak önkormányzati jogairól, melyből azok a saját tisztviselőiket megválaszthatják, saját házi ügyeik felett határozhatnak, országos érdekű ügyekben tanácskozhatnak, a kormányhoz és országgyűléshez kérvényeket, feliratokat intézhetnek, azt eltagadni nem lehet, hogy a jog hathatóság emeltyűdjét képezi a közállapotok szabályszerű fejlődésének, a szabad közvélemény kiképződésének és a társadalom jogosult befolyásának az állami életre.

A törvényhatóságok, az önkormányzati élet a független organumai megbecsülhetetlen szolgálatot teljesítenek akkor, midőn a jogukat gyakorolják, mert az elsibbátt nyilvános életet fölélesztik, a közügyek iránti érdeklődést felkeltik és a hazai ügyekhez terelk vissza mindazon személyek figyelmét és tevékenységét, kik az állami kormányzat iránt bizalmukat elveszítették.

Az önkormányzati szabadság rendkívüli becses joga a nemzetnek. Testet ad az alkotmánynak és mindig bizonyos szilárdságot és állandóságot képvisel.

Ne lőjük ki magunk alól e talajt, melyen államiságunkat és alkotmányunkat ez ideig tartottuk. Ne áldozzuk fel a biztosítékot semmiféle meghamisított modern államesszéért. Ne engedjük azt, a centralisztikus kinevezési rendszer behozatala által megdönteni, mert az önkormányzati szabadság képezi egyedüli biztosítékát az alkotmányos életnek, különösen Magyarországon.

De miként a kinevezési rendszerben megtaláljuk a veszélyt, ugy a választási rendszert sem pártolhatjuk, a mint azt a fenn áll.

Mert elvitázhatatlan tény, hogy az nem felel meg egy jó közigazgatás követelményeinek.

Az a tisztviselő, kinek feje felett minden hat év után ott lebeg a Damokles kardja, hogy a legbeesületesebb és legkötelességdobb munkássága dacára is elveszitheti hivatalát, sokszor van azon kényes helyzetben hogy ettől való féltelmében hivatalos kötelességét kötelességszerűleg nem teljesitheti.

Segíteni kell ezen ugy azon jogosulatlan és veszélyes befolyáson is, melyet egyes családok és érdekkörök az egyes törvényhatóságokban a tisztviselők választásánál gyakorolnak.

S ez ellen megfelelő intézkedést foglalna magában az olyan törvény, mely megállapítaná, hogy a közigazgatási tisztviselők élet-hozzálta választásának, és ki-mondandó egyszerűsége azt, hogy közér-

konok ugyanazon egy törvényhatóságnál nem szolgálhatnak.

Megállapítandó volna a tisztviselők előléptetése is. Különösen a kezelési osztályoknál a megüresedett magasabb állás, választás nélkül, a szolgálati évre legidősebb által volna betöltendő. Ezzel szemben a felelősség akként legyen megállapítva, hogy a ki a tisztviselők közül kötelességet vagy nem teljesíti, vagy teljesíteni nem képes — hivatalos állását meg ne tarthassa.

Továbbá minden törvényhatóság birjon a tisztviselői részére határozott részletes szabályokkal, melyek szerint azok eljárni tartoznak. E szabály megállapítandó a tisztviselő felelősségének körét is.

Arkay Kálmán.

— Belföldi hírek. Haynald érsek jubileumára gratulációkat küldött a pápa, József főherceg és az orleansi bíbornok is. — A király által Kisbérben mondott szavak ellen újabb az esztergomi, losonci, dombovári és pécsi egyházkerületek protestáltak. — A zóna-díjszabás folytán megszapordott személyforgalom következtében a mostan levő 1297 kocsi 500 kocsival szaporított meg s ez körülbelül 4 1/2 millióba kerülhet. Budapesti hadoszt. parancsnokká, a betegség miatt nyugalomba vonuló br. Ripp-V. őrnagy helyébe, lovag Korwin Manó alt. neveztetett ki.

— Az 1888-iki zárszámadásokban, a Tisza Kálmán előterjesztése szerint, a tényleges pénztári eredmény a kölcsönökből szerzett összegek levonása után a következő: Összes bevétel 337.939,345 frt. Összes kiadás 362 millió 43,337 frt. Hiány 24.103,492 frt. Tehát ez a tulköpeni defcizit, a miniszterium tavaly ennyi adósságot csinált!

— Külföldi hírek. Crispi egy Palermóban tartott banketten kijelenté, hogy a béke biztosítva van s Olaszország sem kíván háborút viselni. Páris, okt. 15. Ferdinand bolgár fejedelem ide érkezett és meglátogatta ma Montpensier herceget. — Napoleon La j o s h e r c z e g, Jeromos herceg második fia, az olasz hadseregűl egy orosz testőrzredbe fog beállani.

KARCZOLATOK.

(Tisza bátor less! — A Károlyi-pár. — Jókai Mór — Beöthy Zsolt. — A legyek. — A civilista. — Apponyi és Tisza. — Haynald jubiléum. — Itt a vessző!)

A m. tud. akademia főtisztviselésének mozgalmában ugyancsak erős részt vett Tisza Kálmán.

Felszólalt, indítványozott, beszélt, a mennyi csak belefért. A lévai pohár hatása az.

Bátran mozog ő most mindenütt, a hol csak megfordul Léván, Nagyváradon és a m. tud. akademiában, egyszerűen azok az a helyeken, a melyeken nem bukkanhat elé — gróf Károlyi Gábor, Polonyi Géza.

— „Bizony nem ütöttem volna el a jogos örökségétől ezt a gróf Károlyi Gábert, ha előre tudom, hogy én meg az ő dűhét nyerem örökségül...”

Igy Tisza Kálmán, a mikor a nemes gróf legújabb életről, „báró Hoch”-chá való kineveztetéséről olvasott.

Jókai Mór is korteskedett az akademiában Beöthy Zsolt mellett.

Eszembe jut egy epizod 1872-ből. Lapot kellett volna inditanom „Uj nemzedék” czim alatt. Egyszerű felszólításomra Jókai Mór vállalkozott arra, hogy a „lapvezér” tisztelet elvállalja (a mint egyszer e helyen már elmondtam) a magyar tanuló ifjuság érdekeit képviselte volna.

A terv dugába dől s kivált egy akkor, a báró Kemény Gábor vezérsege mellett megjelent s a később öngyilkossá lett Dömötör Pál által szerkesztett, kissé conservatív irányu, tul. képen subvenciót kormányzati napilap miatt. A címére már nem emlékszem; dolgoztak bele még Pálfi Albert és Beöthy Zsolt is.

Elmentem a redakcióba s pártfogást kértem a jószándoku vállalkozáshoz. Igérté a pártfogást kivált Beöthy Zsolt. Meg is adta, mert másnap referált róluuk a lap újdonságrovata a következő czim alatt: „A Jókai ur legújabb fuffangja...”

Teljesen ártatlan volt ebben Jókai Mór, a kit csak ősmert jószívűsége vitt bele a dologba. Az akkori kormányzati sajtó (mint a hogy a mostani és ugy látszik, minden kormányzati sajtónak is szokása) gyanúsította őt. Azt hitték, hogy Jókai Mór e lap után a tanuló ifjuságot akarja politikai célokra felhasználni.

A gyanúsító közleményt Beöthy Zsolt írta, a ki mellett most oly élénken korteskedett Jókai Mór.

Hogy valakinek meg legyen az akadémiai kvalifikációja, ahhoz nem kell egyéb, hogy legalább egyszer az életben harcot vívott legyen a lángelme ellen.

Igy piszkolta meg p. o. Greguss Ágost — Petőfi, Gyulai Pál — Jókai Mór, Beöthy Zsolt — Blaha Lujzát.

Nevök fenn fog maradni, mint a hogy a remek festmények aranyozott keretén nyomokat hagyogattak — a legyek!

A civilistát 4—5 millióra irányozza elő Wekerle.

Éppen jókor, a monori eset után. Meg akkor, a mikor a közoktatási célokra sem tudunk többet fordítani 4 millióra.

Tessék az udvartartási költséget megszavazni, de feltételelesen és csakis úgy, hogy záros határidő alatt szerveztessék a magyar kir. udvartartás, a melynek költségére a pénz tul. képen rendeltetve volna.

A bécsi burg eléstáranak tömése nem a mi dolgunk. Tisza Kálmán bezsebelheti a maga tábla-pénzét, a nélkül, hogy táblát tartana, de a király... A királynak adjuk meg, a mi a királyé, de a király is adja meg a pénztünkért, a mi a miénk.

A mérsékelt ellenzék testületileg vonult be az akademiába, a Grünwald Béla felolvasásának meghallgatása végett.

Éppen akkor vonult kifelé Tisza Kálmán, a ki éppen elvégezte szavazói kötelességét.

Az ajtó mellett belebotlik az érkező Apponyiba s közöttük (a mint nekünk írják) a következő csinos kis párbeszéd fejlődik ki:

— „Hová, háová kegyelmes uram? Hát nem maradsz itt a felolvasásokra?” — kérdé Apponyi.

— „Nem én”, felel Tisza. „Grünwald nem érdekel.”

— „Nem is a Grünwald kedvéért, bár az is érdekes, de utána Hegedűs Sándor olvas. Az sem érdekel?”

— „Nem maradhatok. De te talán akademiának kérészöl, hogy olyan szorgalmasan járogatsz el ide!” Igy Tisza.

— „Óh! kegyelmes uram, ahhoz a te tudományos műveid kellenének, hogy én is beálljak az „idem decus potentium” — „magnum ordo”-jába!”

Apponyi e feleletére Tisza Kálmán azt felelte, hogy ment tovább, haza.

Egyáltalában nem lelkesülök Haynaldért. A nagy sajtó is részben csak az ismert filozofit, az adakozó jó cimborát s a nagy bonvivánt isteniti benne.

Adakozott — igaz — közszélokra 4 millióra többet, de három annyit bizonyosan a szép asszonyokra, pezsgőkre és tivornyákra. Nem különben korteszcélokra is.

A multkor egy kisapban felismerte az átöltözött kis leányt. Nehezebben ősmerte volna fel egy kis lányban a kis papot. Az előbbiekben nagyobb a gyakorlata.

Es a mi dolog, én nem tudom neki megbocsátani, a mit 1849-ben vétett. Ellenszegült Kossuthnak s mint erseki kanczellár nem engedte érseki meggyében kihirdetni a fggnyilatkozatot. Azért most extra megdicsérhe-

* Kossuth Lajos, Mikszáth Kálmán, Vajda János, Tóth Kálmán és egyaránt lecsépelet mindenkit, a kiből van isteni szikra! Rv. v.

tit a magyar lapok, de akkor a magyar kormány elmozdította.

Akkor Haynald érezte a nemzeti ügy közeli bukását. Sietett az árt — megelőzni. Ki is neveztek a szomorú idő kben erdélyi püspökké. 1865 előtt viszont megsejtette a közelő alkotmányos arát s az alkotmányellenes kormány ellen kezdett harcolni. Ez is felfüggesztette, a minél fogva az alkotmánnyal együtt jött meg számára az érseki székek.

Könnnyen perdülő székakacs, csuszó-mászó udvaronc volt teljes életében s összes komolyságát ékes latin szónoklata és irályi s az az affectatija képezte, hogy a növénytant is űzte.

Ezért még — nem jubilálunk vele!

Mélyen tisztelt kormányzati,
A korán-öröm megárt,
Nem hazudik Polonyink,
Kossuth haragosa irt:
Itt a vessző!

Tekintély lett egyszerre,
Kossuth Fenek levele
Volt csak fényes csafolat...
Néma most a frkász had:
Itt a vessző!

Kossuth által a jelen
S a jövő — történelem —
Keráti a hátadat,
Megkapod jutalmadat:
Itt a vessző!
Gili Balázs.

Petőfi ideálja.

(Selmezi emlék.)

— A „Debreczen”-nek írta: Gáspár Imre. —

1868—69-ben voltam selmezi diák s nem mondhatám, hogy az es ev. lyceum ott tartogatás a nevemet, a hová a jó diákokat szokás az utókora számára összeirogatni. Vá-sott, rossz diák voltam és irtam a verset tuc-zat számra. Ezzel aztán minden meg van mondva.

A vers írás különben epidemikus a selmezi lyceumban. Azért, mert tanulója volt annak (ki megbuktatva, ki pedig kicsapva) Petőfi, mint Petrovics Sándor, továbbá a legnagyobb szláv költő Sladkovics, a családi nevén Braxatoris és Mikszáth Kálmán. A két előbbivel egy időben volt a selmezi kath. gymnasium növendéke Nicolaus, Niembach von Strehlenau, később Lenau néven az osztrákok legkiválóbb költője. Éppen azért Selmezen minden diák igyekezett verseket írni, a ki pedig csinos verseket irt, azon volt, hogy ha már ki nem csaphatják, legalább megsecundazzák egy-két tantárgyból. Mert hát:

Diligenter frequentatam
Oskolám egykoron,
Mégis etc.

A selmezi diákság közzszelleme különben szerföltt vonzó. A nagyobb diákok szeretik a társas összejöveteleket s ilyenkor jöved, néha azonban több-kevésbé ügyes csinyek dolgában is vetekednek az ottani bányász- és erdőszakadémia növendékeinek, az u. n. praktika-soknak, az én időben egészen a német „Burschenschaftok” mintájára átalakított... erkölcsseivel. A lyceumi diákság büszke „a magyar társaságra”, melynek érdemkönyvében ott található a felvidéki közelet protestáns hiten levő szereplőinek színe java, kik ifjuságuk legszebb emlékeit találják fel, ha a társaság ez érdemkönyveiben, vagy az általa kiadott irott-lapnak, a „Korány”-nak évfolyamaiban lapozhatnak. Legbűszkebb azonban a lyceum arra, hogy ezen érdemkönyvben olvasható a nagy magyar költő, Petőfi zsengei s ott hangzottak el első szavalmányai. Az ifjuság sokért nem adja, ha e társaságban némi szerepet vihet, a kit pedig ennek valamiféle „tisztviselőjévé” tesz meg a közbizalom, megválasztják kivált főjegyzőnek s a gazdag pénztár és gyönyörű könyvjármény tárnokának, az ott örvend akkora tekintélynek, mint később, a valódi életben legalább is a — főispán.

Boldog es odaadó buzgalmu tagja voltam a selmezi lyceum „magyar társaságának.” Hányszor oda nem képzeltem Petőfi a padokra, a mint fényes pályájának előjeltemivel — a kezdődő gloriával — homlokán és Emmijének, a szép S u h a j d a Emmi iránti szerelmének lángjával a szívében.

Ősmertem minden zug-zugot, a melyről azt tartották, hogy a költő ott tartózkodott s a melyekhez a mende-monda ma is el-elcsalogatja a Petőfi kultusz rajongói. Ugy szólván, vele sétáltam Selmezi vadregényes tájain, azon a vadregényes hegy-völgyes vidéken! Fölke-

restem a szabadságharc óta nevezetes „Schachtot” a melyen keresztül került a bekerített Górgői hirtelen a muszka háta mögé. Leereszkedett a bányák sötét úregébe s ugy tetszett, mintha velem sétálna végig a nagyszívű Petrovics mind e helyeket. Együtt jártuk be a gyönyörű kálváriát, a melynek mása különben kijutott az ő élete passio-tjának is. Nem is lehet, hogy azok az ő várak, ódon rejtelmekkel, ne érdekelték volna a költői szellemet. Az egyik várban szerzetesek, a másikban apácák laktak s a két várat összekötő földalatti folyosó látható a mai napon is. Mennyi árnyszerűség, hány rege-alak egy lángéimének már zsendülni kezdő s mindent magába felöllelni igyekvő világa számára! Lehetetlen (gondolám számtalanszor) hogy amott, az a százados vén fa ne kölcsonzótt volna madár-dalából egy akkordot, hulló leveleiből egy borongó sejtelmeket s ne szólította volna meg búbjós nyelven a magányt kereső, ennek őreit, a vén fákat kedvelő dalnokot!

És Emmi, a szép Emmi, a kedves, a bájos ideál, ki a költő első szerelmének mézét szivta ajkával, hajnal fényét érezte szívében! A szigorú tanár szép leánya, kinek „inter alia...” No de ezt az egy árnyalatot az az indokrét latin-magyar vers sem fejteti bővebben, mi se fesszessük hát, hogy mi történt „inter alia.” Elég az hozzá, hogy megtörtént s nekem nem volt föbb vágyam, minthogy egyszer, csak egyetlen egyszer lássam a Petőfi ideálját! Mily szép, mily bájos, mily gyönyörű lehetett az! Az ideál pedig akkor még élt s évtizedeken át őrzé élete nagy regényének emlék kincstárát. A megcsalt, az elhagyott hűvös volt annál, a kit a költő hitvesül választott s rajongó lelkeinek törhetlen vonzalmával környezett. E nő özvegy sem tudott maradni. Petőfi özvegye — mily tiszteletet parancsoló cím lett volna ez! — Emma pedig tisztes, hosszú évszor rideg magányosságával fizette meg azt, a mi életében a legszebb, legedesebb, legdicsebb vala! Szeretnem volna e szegény nő kezét megcsókolni s szeméinek mélyéből kiolvasni a multak történetét!

Az apát, Suhajda professort, a ki a pozisiból megszecsündözta a poéták fejedelmét, rég ismertem. Az öreg ur már csak egy-két órát taníthatott hetenkint. Tiszteletből hagyták meg nála a prozódia tanítását. Én nem hallgattam. Magas, szikár alakjával, mankóra támaszkodva el-elbicegett az előadásokra. Hosszu, tubákszia kaputját lengette a szél. Nehéz munka volt ez az ut a számára, kivált télen. Fent laktak a hegy-lejtőbe épített házikóban ő s a leánya, Emma az alatt talán otthon olvasgatta költőjének szerelmétől izzó dalait; olvastatta talán az édes viszony emlékeit, a hervadt virágot, a melyet bizalmas eggyütt lét perceiben téptek kies berkekben, a szalagot, melyet a költő sokszor bámolt a Selmeczen oly gyakori szokásig fúrtjék között, egyszóval felnézegette újra és újra mindazt az édes-bús örökséget a melyet az első szerelmem nem volt meg egy pártfogójától sem... Mialatt tehát a szegény Emma Petőfi szebb emlékeivel foglalkozott: a vén professor elővette a latin szövegű tankönyvet és tanígtatta éppen azt a tantárgyat, tényleg ugyanazon fűzetből s valószínűleg ugyanazon szavakkal is, a melyekből s a melyek miatt megbuktatta valaha Petőfi Sándort....

De mit beszélék én Petőfiről? Ezt a nevet sohasem ősmerte el az öreg Suhajda professor.

„Petrovics, az az Istentől elrugszakodott Petrovics!” szokta mondani pőföve, lohogva, mint valami megrekedt gőzgép. „Te is olyan csavargó leszel, (volt legerősebb szidása) mint az a perversus nebulo Petrovics! A ki... a ki...”

Itt megállt a constructióban. „A ki... a ki...” Oh! ekkor bizony a szegény Em-

mára, az egykori tündöklő szépségre, most pedig keserű szívű vén leányra, az öreg apa gyámoltalan vénségének szerencsétlenné tett támaszára gondolt. Nem mondta tovább elnyelte a panaszt, el a szitkot; mit tudnak ahhoz e nebulók, a kik a csavargó Petrovics verseiben lelik gyönyörűségüket és nem ebben a szabatosan, szép latinszavakkal megírt prozódiaiban!

Horác, Vergil, Ovid! Legfeljebb még Virág Benedek és Berzsenyi Dániel; de aztán punktum!

Oh! az a prozódia! Ez adott be magának is. Okvetlen összeesküvést kellett szőnünk a tanárok ellen. Hogy ne szótthát volna, — mikor még nem akartak kicsapni! Őszedülünk hat-heten, V. és VI. osztály Petőfi imádók s az én kontonra „Kivánaima k”-at nyomatunk ki vagy 100 példányban. Nyolcz, vagy kilencz pontból állhattak ki s a 48/49 i nemzedék, kivált pedig a márcziusi ifjuság példáját követve, persze igen szegényesen, egy pont úgy hangzott, hogy „a tankönyvek mind magyarul szerkesztessenek.”

Mikor a direktor (a nagy tekintély Breznik János most már — fájdalom — kirtanácsos) kérdőre vont, ráfogtam, hogy ezt a pontot Suhajda van Petőfi-buktató s így némileg irodalom-történelmi becsü prozódia miatti felbátorodásunk diktálta....

Bizony csak „consilium abundi” lett a jutalmam ezen és egyéb okok miatt, de nem addig, — mielőtt Emmát láthattam volna.

Karácsony táján történéhetett. Vig fiuk indultunk el csapatostól, kocsolyáznai. Fel a hegy-lejtőre vitt utunk. A házat magát nem ősmertem, de ezembe sem jutott volna, hogy arra fel laktak Suhajdák.

Annak sem én voltam az okozója, hogy a Siserahada (kisebb diákok) megpillanták a liceisták szüleit ellenségéit, a hever-(bányász) fiukat és óriási hó-golyó bombardement fejték ki az engesztelhetetlenek között. Én is megállottam a kemény esetepeté szemléletére s csak azon vettem magamat észre, hogy valami szerencsétlen hógolyó neki zuhant egy ablaknak, azt betörve, egytuttal kora enyészeten adván át az ablakpárkányon csepevesző cserepes muskátlakat és rozsmaringokat.

„A Suhajdák ablaka!” — mondta társam s igyekezett a megriadt hadakozók után iramlani.

A Suhajdák ablaka! Alig hogy a kár színhelye fele fordultam, felpattant egy pitvaraját s azon bekötött fejű, kopottas öltönyű, görnyedt anyóka rontott elő. Nagyon haragudhatott, mert a kezében seprő volt, a melyet erős harcizkedvésben emelgetett a futamodók felé, az ajkán pedig csak ugy toltult elő a szitok, még pedig ékes szláv nyelven.

Suhajda Emma volt, a ki évtizedek előtt, réges-regen, valamikor talán éppen e helyen, amott a rózsabokrok közt, itt a leveles kis ajtonál várta delceget dalnokait. — A kezében akkor lilium volt és rózsá, gazdag hajfonatok hullámozottak gyönyörös partája alól s vérpiros ajkai pedig epedő vágyat, forró szerelmet susogtak: Dante Beatriceje, Petrarca Laura mellett lakott Emma emléke az én szívémben.

Mélyen meghatva, a felindulástól valóban reszketve léptem Petőfi kedvese elé s bocsánatot akartam kérni a sérelemért, a melyet nem is én követtem el.

„Hát meg nek e d áll feljebb!” — hangzott most, de még mindig a Svatopiuk király hamisítatlan idiomájában s életemben nem voltam oly közel ahhoz a fatalitáshoz, hogy egy harcizással kezelt seprő hulljon reám, mint abban a pillanatban.

A kritikus momentumban azonban nem

hökkentem meg, s kalapot levéve, még közelebb léptem.

A furia rám tekintett. A seprő csakhamar a földre hanyatlott s a nő mint egy szégyenkezve nézett a szemeim közé. — Oh! ó látta meghatottságot, vehette észre, hogy én ugyan nem azért jöttem ide, hogy őt sérelmekkel illessem. Könnyek fátolyozták el tekintetemét s egy középkori lovag kisasszonyt megillető tisztelegéssel hajoltam e remegő kezéhez s megcsókoltam azokat.

— „No no facskám! Édes fiam! Mäskor ne keverjedj azok közé a gazemberek közé!”

De az utolsó szótát már jó fenahangon s az elfutamodottak után rikácsolta s többé rá sem ügyelve tünt el a valaha lángelme első fellobbanását, lángszívek első szerelmét magába foglalt, most két szerencsétlen, nevetéses öreg lelek barátságátlan, rideg otthonát képező házikóba.

Értette talán felindulásomat? Eszébe jutott, hogy itt éröz szívre talált, mely regejét ősmerti s bünatában részt tud venni? Nem tudom. Azonban láttam Suhajda Emmát s mély szánalommal ősmertem fel e találkozásakor a nagy torzképfestőt, az időt, melynek elég egy esetvonás, hogy a bájos nő arcából rémes halál főt, a nagy költő ideáljából prózai lényt teremtsen; félősmertem az időt, e kegyetlen zsarnokot, a kinek nyomában boldogtalanság, csufság és kiábrándulás s a földi lét többi bakói vonulnak.

Neved mégis meg lesz írva nagy költők szerelmeinek könyvében.

Szegény nő! Nyugodj szeliden a selmezi hegyoldal árnyas temetőjében. Pihenj kiengetelődve atyád, a földi szenvedésben s elhagyatásban sorsosodnak oldalán. Almodj költőrdől s álmodd vissza boldogan nagy emléked történetét!

Egyházkerületi közgyűlés.

Negyedik nap.

Debreczen, okt. 17.

A közgyűlés mai, negyedik napján — miután már kevesen voltak jelen — a főiskola kis termében folyt a tanácskozás.

Elnökök: Kiss Áron esperes és Váillyi János főgondnok.

A tegnapi ülés jegyzőkönyvének felolvasása s némi módosítással történt hitelesítése után elvástattik a Mihályi jegyző durva hangú felebbezése adó-ügyben. A felebbezés — miután már két fórum egybehangzólag itelt ezen ügyben — elutasítottatik.

Özv. Török Mózesné felebbezése földosztási ügyben visszatételük az egyházmegyéhez, a sarkad-keresztúri egyház felebbezése affiliatív ügyben pedig elutasítottatik. A lelkészi pályázatnál figyelembe veendő általános osztályzati tervet az esperesi kar bemutatja. Jövehagyatik. A közalapi kölcsönös szabályzatát, melyek módosítása szükségessé vált, a kiküldött bizottság bemutatja. Elfogadtatik.

Olvastatik a hódmezővásárhelyi gymnasium ügyében a tegnapi gyűlésből kiküldött bizottság véleményes jelentése. — A bizottság meggyőződött arról, hogy a gymnasium fenntartó testülete: a h.-mezővásárhelyi egyház, nincs azon helyzetben, hogy a gymnasium építkezési szükségletét fedezhetné, — a bizottság tehát azt javasolja, hogy a gymnasiumnak állam-segély iránti kérvénye pártolójul terjesztessék fel a minisztériumhoz. Miután azonban az építkezések némelyiké nem okvetlenül szükséges, más része pedig a h.-mezővásárhelyi egyház által is teljesíthető, csupán 50,000 frt állam-segély kéressék a konvent utján a minisztériumtól.

Kiss Albert kifejti, hogy a h. mezővásárhelyi gymnasium fenntartásához a város évente 4000 frttal, az egyház ugyanannyival járul, a többi szükségleteket pedig az alapít-

ványok kamatai fedezik. Miután pedig a minisztérium csupán 3 uj helyiség felépítését kívánja a gymnasiumtól, erre 15—20,000 fr elég lenne, mely összeget évi törlesztésre is föllehetne venni, tehát az állam-segélyre nem lenne okvetlenül szükség. Ha azonban mégis szükség lenne az állam-segélyre, melynek kifizetését sürgetik, azt ne az egyház-kerület, hanem a hódmezővásárhelyi egyház kérje.

A határozat ily értelemben mondatik ki. Az egyházkerület csupán ajánlani fogja a h.-mezővásárhelyi egyháznak 50,000 frt állam-segély iránti kérvényét.

Végül a főiskolai gazdasági tanács jegyzőkönyvében foglalt jelentések tárgyalattak. A főiskolai könyvtár mellett berendezendő nyilvános olvasó-terem a megvalósulás küszöbén áll. Az olvasó terem eddigi berendezése s a szükséges átalakítások 2380 frtba kerültek. Az olvasó-teremben már a könyvtár rendezése is folyik.

Olvastatik a főiskolai ügyész jelentése, ki tudatja, hogy a főiskola kölcsön adott tőkéi — a pénzüzetek versenye miatt — rohamosan fizetnek vissza s a tőkének pénzüzetekben való elhelyezése nem adna kellő jövedelmet, javasolja tehát, hogy a főiskola tőkéinek egy részét ingatlan vagyónokba fektesse.

A gazdasági tanács — a püspök és főgondnok beleegyezésével — feljogosítottatik a főiskola részére ingatlanok vásárlására. A gazdasági tanács tagjai a vásárlásért — az egyházkerület által való tudomás vételül — vagyoni és erkölcsi felelősséggel tartoznak.

A gazdasági tanácsnak, buzgó működéséért, jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott.

A jegyzőkönyvi hitelesítésével megbízottak: Szűcs István, Beke Mihály, Lengyel Imre, Kiss Albert, Balogh Ferencz, Joó István s Tüdös János.

Váillyi János főgondnok déli 12 órakor, néhány szívélyes bucsuzó kíséretében bezárta a közgyűlést, mire a közgyűlési tagok részéről Széll Kálmán köszöntö meg az elnökség fáradozását.

Az elnökség megjelzésével a tisztántuli ev. ref. egyházkerület özi közgyűlése, mely nagyobb szabású vitákra nem szorgatott alkalmat, véget ért.

HÉLYI HIREK.

* Rossz analogia az, a melyet valaki „Lelkés választás előtt” címmel s „Több egyházi adót fizető független (nem függetlenségi! Rv. v.) és szabad elvű polgár” aláírással állít fel a „Debr. Ell.” tegnapi számában! Azon cikkünk alkalmából történik, a melyben Hajdumegye ellenzékek figyelmeltetjük, hogy mostani tisztikarának egyik legkiválóbb tagját a candidátiánál elnyomni szándékoznak, a „D. E.” cikkre pedig arrafigyelmeltetjük azokat, kik, egymond a depr. ref. egyház kormányzását vezetni szokták, hogy a nagy közönység Dicsőfy József theol. tanár urat s nem más valakit (nos „nyilt sisaku” uram, ki?) óhajt a czegléd-utcai templom lelkesedést megvásárltani. Mily szomorúság lenne az a képzett s ékesen szóló tudós jelölt urra, ha más barátai sem tudnák egyébként ajánlani, mint hírlapi polemia, mint gyanúsítás alapján. Megrjúk még, hogy a „Debr. Ell.”-ben kis hirdetések utján fognak a papok mellett korteskedni! Erre tudunkkal eddig példa még nem volt. Ez egészen új dolog. A felállított analogia különben — ismételjük — nagyon hamis. A megyénel ugyan is az az eset forog fenn, hogy — az ősmereletes kijelentések szerint — nem fognak

A „DEBRECZENI” TÁRSALÓJA.

Elborulok...

Elborulok néha, néha: Életemnek van-e czéjja! Lelkem gyakran összerezzen: Van-e még itt mit keresnem?

Sivatag föld, fénytelen ég — Csak legálább pihenhetnek S mint bércek közt a zuhatag, Kisirhatnám jól magamat.

Lelkem talán megkönnyülne S ujra szállna, fenn repülne, Megfűrdőnék szabad szárnya Nap, csillagok sugarába.

— Szárnyaszegett, árva madár Ha még egyszer szálldoshatnál! Tört virágok, zúzott ágak, Ha még egyszer nyílhatnátok! A „Debreczen”-nek írta: Endrédi Sándor.

Visszaemlékezés külföldi utazásomra. — A „Debreczen”-nek írta: Szűcs István, a m. tud. ak. lev. tagja. (Folytatás.) Kereskedelmi szempontból hossz-tér ür-

mérték gyanánt, a világ minden civilizált országának törvényhozása a francziák által kiesztelt és elfogadott méterrendszerrel hoasította meg. Felmérés és pénz váltaluta kérdés dolgában végelhatározás nem történhetik meg Páris városa akaratanak hozzájárulása nélkül. Müipar cikkükben, jellemenyesség és találékonyág tekintetében, Európa nemzetei között nincsen a francziánál elébbvaló.

Hát a művészet minden ágára felsőbb körü erőművészet, (technika) s a szorob értelemben vett tudományok szempontjából mit szóljak Franciaországról?

Aragó, Berger, Bernoulli, Champollion, Corneille, D. Alembert, Decandol, Des Cartes Dumas Dufresnai, Fenelon, Flammarion, Guizot Geoffoi, Yau, Helvetius, Jussieu, Lavoisier, La Meais, Lamarine, Lابلanche, Laplace, Lesseps, Mabilion, Ronge, Mongollier, Michelet, Mignet, Montesquieu, Mohere, Pascal, Perron, Renan, Rousseau, Racine, Sae, Sasmilch, Talma, Voltaire, Wildenow, Louis Blanc, Willemain, Valtiers, Wernet Horacés Hugó Viktor sat. mind oly nagy nevek, melyeknek képviselői mindnyájan bizást jelenhetnek meg a franczia nemzet nevében, a szépművészet, szépirodalom és komolyabb tudományokra vonatkozólag kiállítandó világ társban. Hát meg ha hozzá gondoljuk azt, hogy azon nagy nemzet, a mult század végén beállott mozgalmas időkben, az egyenlőség, testvériség és szabadság jelszavak kiáltása által, oly problémát adott megjeltes végett, a hűbériség köteleibe bebonyolodott Európának, — hogy azon nagy kérdések zán értelemben mindenkor legváladatosb

thémájául fog tartatni a gondolkozó embervilágnak.

Sok könyv foglalkozott, noha egymással eltérő véleményvel, a Franciaországban 1789-dik évben bekövetkezett mozgalmas események megbirálásával, abban azonban minden elfogulatlan iro egyetért, hogy azon szellem, mely azon időben a gondolkozni szerető emberek kedélyét átlengette, a sziv legtisztább kútfőjéből eredett. Valamint a XVI-dik század elején hit dolgában előállt reformatio utat egyengetett arra, hogy vallásos meggyőződés és lelkiismeret szabadsága biztosítottassék az emberiségnek, ugy az 1789-ik év után be következett politikai események a figyelmesen eszmélkedők kedély világában nagy fordulatot idézték elő, és az eszmekört, eszjárast egészen megváltoztatták. — Az 1789-dik évi forradalom sokkal hatalmasabb befolyást gyakorolt Európa szellemvilágának átalakítására, mint az 1688-ik évi Angol forradalom. — Először azért, mert Anglia, mint Európa continensétől különválasztott sziget ország, csak közvetett, nem pedig közvetlen befolyással lehetett az európai többi országok állapotára. Másodszor, és főképe pedig azért, mert habár az Angol forradalom véglegesen szakított is az állambatalam kezelőinek korlátlan uralkodásával, de társadalmi tekintetben sokat meghagyott a hűbéri viszonyokból, mint például a főpapság dugszagát javadalmazását, és a lönemesség kezeibe összehalmozott latin-diumokat, hogy ezuttal egyebet mellőztek. Az 1688-ik évtől 1789-ik évig éppen egy évszázad teit el, s ez idő lefolyta alatt, a physioophusok, encyclopedisták, physioocraták nagyszabású eszmék által át megát gyúrták a

nemzedékek felfogásához alkalmazott eszmeanyagokat. És a midőn a keresztényen vallás alap elvein nyugvó tanok: egyenlőség, testvériség, szabadság, jeltvények gyanánt politikai tribunokról lettek hirdetőre; a gondolkozni szerető világ fel lett villanyozva, és uj ábrázata keletkezett a szellemi életnek. A szóban forogó jelszavak addigele hirdettek volt egyházi szöszékekről, de mert a hitszónokok soha sem mulaszták el felemlitni az Idvezítő ezen mondatát: A z én országom nem a világ bölvaló; nem csoda, ha minden papi ékesszólás mellett is, igen kicsiny hatása lehetett ama fénye; eszméknek; és a legnemesb szándékkal elhíntett magvak legtöbbyaire esének kösziklára, hol azt a vadak felfalták, és esének ütfelre, hol azok eltapodtának, és igen kevés rész esék jó termékeny talajba. De a mint ama nagy eszmék politikai szöszékekről is hangoztatva lettek; felriadott álmából az összes gondolkozni tudó emberiség s ha sokan kellemlenül lettek is érintve a következmények miatti féltékben; egy jó rész oda törekedett, hogy minél kevesebb hátránnyal érvényesítse ama nagy horderejű eszméket. E politikai elvből kiadulva, tarták örökbecsü szónoklatukat Canning és Gladstone, ezen elvből kiindulva intézék népeik sorsát a nemesszívű fejedelmek és eszélyes államértárik, a világ szemeláttára, levén ók hivatva az emberiség jogainak tiszteletben tartására.

(Folyt. köv.)

candidálta z ó n s é g. Az egyház nek többs mig a ki nem fogja egyháza. Vább poli elé valók, sőt szomon tekintené lasztásoko pártot, s tenni s Isti silyetéképe silycszteni ne. A megnyomni a s nál — a szándék ne Annit tud választásról az elharam annak fog megkiserel lőben mit megpártfog direktort l * A miniszteriu vannak fo miatt utaz hova sür gónket, Tu igazatát, folytatá. * Szin végig a l lommall a néhány sz repe sokfé segeit ben kivül le, e mindezen é nokei (bá enégek ru mindeneset Liebe,” na a fordító fordította Ebben mut van, de tu e dalban cadenzában jebb egy t különbözők ugyan dist duettjét v S o m l o r jelezte is. kellemesen megilleti, a az Isten v registerét (vehette) t összes hat kell fektet más, kar lenne szü egyesek t egyszóval Nézze meg hadnagy, t teben má mit mi a első felv- és nem ta ügyes és lejáratái. hész parth nines segi ki oly vo gény Koc kell ének ettetné a sodik szak zasztó! (kinek egy tündök, E gyesi, lők voltak senki. Fő karmester az a szav pad-n me csinos arc Tájékeri l ne egymá hanem né uri inasok nincs lega ban, nem nál hirdel tál s erre frázalt tö magukat tartásos szinesz (p felé nézh jelenet ké szabbak racsból m a nyáron hangot? is halt?

candidátai oly egyént, a kit a község megkiván választani. Az egyháznál pedig az lesz a győztes, a kinek többsége lesz; ez meg fog választatni s meg a ki kisebbségben marad, azt bizonyára nem fogják kinevezés útján rátkálni az egyházra. A megye választási mozgalmi továbbá politikaiak lévén, azok a nyilvánosság elé valók, azokat korteskedések előzik meg, sőt szomorú lenne, ha a publikum közönséggel tekintené e legfőbb érdekei felett döntő választásokat. Viszont egyházi ügyekben újni pártot, s azokat nyilvános polémia tárgyává tenni s Isten ígéretének hirdetését pedig — illetékesen a kortes-beszédek színvonalára stílyszteni, ez már szokatlanabb eljárás lenne. A megyénél végül a hatalom készült elnyomni a szabad választás jogát, az egyháznál — a mi tudomásuk szerint — ilyen szándék nem létezik és nem létezhetik. — Annit tudunk, hogy az utjemplomtól illett választásról cikkezni ma még korai lenne az elhamarkodás, a kedélyek felzaklatása is annak fogna kárára válni, a kinek érdekében megkíséreltetnék. Meg is pártfogolták a községben mit sem sejtő Dicsőfyt, mint a hogy megpártfogolták nemrég a szegény Valentin direktort!

* A regále megváltása tárgyában a miniszterium és városunk hatósága közt most vannak folyamatban a tárgyalások. Ezen ügy miatt utazott polgármesterünk is Budapestre, hova sürgönyileg hívták fel volt adó felügyelőnket, Tusa Gyulát, a dezsói kir. pénzügyigazgatót, mint a kivel városunk a tárgyalást folytatta.

* Színház Kisobb közönség nézte tegnap végig a „Titkos csók” előadását s ez alkalommal a magán-énekesnőkkel foglalkozunk néhány szóban. Somlóné a nála k. Lolott szerepe sokféle alkalmat nyújt arra, hogy tehetségeit bemutathassa, a művészetre tartozókon kívül le, egész a szép öltözködésig. — El is mindezen alkalmakkal: szépen játszik, kedvelve énekel (bár kissé könnyebben is énekelhetne) s elegáns ruhákban jelenik meg. Bravour-száma mindenesetre a Rosenzweig féle „Ob ich dich liebe”, nagy stílyű keringő, melynek szövegét a fordító (valószínűleg Somló úr) csinosan fordította le „Miert szerettek...” kezdettel. Ebben mutatja meg, hogy nemcsak hangja van, de tud énekelni; annyi hangja van, hogy e dalban többet ad az eredetinel s a záradecában egész könnyedséggel röppen feljebb egy tercczel. Néha azonban totál össze-külömbözik az összhanggal s így tegnap is ugyan distonálta első felvonásbeli, gyönyörű duettjét vicomte-Kopácsival. Tegnap különben Somlóné indispozícióval küzdött s azt jelezte is. — Kopácsis Juliska (Vicomte) kellemesen énekel s e dicsőret mindenkor megilleti, a hányszor nem forceirozza azokat az Isten verte felső hangokat! Felső hang-registert (igen, igen rosszbarátok tanácsára tétette) toleráltette, alsó hangjai gyöngék, összes hatását a közregiszter kibaszására kell fektetnie. Tegnap nadrágos, magas csizmás, kardos szerepéhez pedig tudja, mire lenne szüksége? — Ferfiassabb, katonás egyenes tartásra, határozottabb lépdelésre, egyzóval élénk ségre, bátor ságra. Nézz meg csak Ellingert! Egész kis huszár hadnagy, ha neki öltözik! A tegnap i operetben már a belépő zenéje is azt diktálja, a mit mi ajánlunk. A Kocsis Etel (Lisbeth) első felv.-beli solóját egyszerűen törölni kell és nem tapsoltatni, ha nem akarjuk ezt az ügyes és elég csinos hangoskajú énekesnőt lejáratai. Nem valami fülbemászó s igen nehéz parthoz az, a melyet ő meg nem bír s nincs segítségére bajában a karmester sem, a ki oly vonatott tempókat vesz, hogy a szegény Kocsis Etelnek mindig „portante voce” kell énekelnie s a tempo, a helyett hogy si-ettenné a befejezést, még lassabb lesz a második szakban. Aztán jön még a taps. Borzasztó! Locsarekné, Rónaszéki (kinek egy kacintása maga egész színház) kitűnő, Ellinger Ilora, Hadai, Hegyesi, Páspóki jók, a többiek kielégítőek voltak. A szegény zenekarral nem törődik senki. Főkép az átmeneti részek zokognak a karmesteri pálcza után. A rendezőhöz pedig az a szavunk van, hogy: 1.) Mikor a szinpad-n menetek vannak, azok tagjai, p. o. a csinos arczu Kovács Fanni, Sulinka Mariák, Tájérti Idák és Hegyesiék, de a többiek is ne egymásra, vagy a háttérbe bújuljanak, hanem nézzenek a publikum felé. 2.) A nagy-ur i inasok, a mikor valakit bejelentenek, ha nincs legalább három tucat ember a salomban, nem szoktak betámitani s ott a bejárat-nál hirtelen elbődül, mert gyöngébb idegzetű s erre el nem készült gazdákat esetleg a frázsal töretnek ki. Valamikép észrevétetik magukat s akkor szóálnak meg bizonyos szer-tartásos hangon. Igaz, hogy az urat játszó színész (p. o. Hatvani) olyankor már az ajtó felé nézhetne, a mikor a szerepében inas-jelenet következik. 3.) A felvonás-közök hosszabbak a Tisza-regimenél is! Igaz! Hát Karacsból mi lett? Sokat játszott, sokat tanult a nyáron? Vagy elvesztette azt a szép tenor hangot? Máshova szerződött? Vagy már meg-is halt? Csak nem?...

* A főiskola köréből. A joghallgatók önképző köre Dr. Baczonyi Lajos tanár ur vezetése mellett tegnap d. u. alakult meg a következők: Elnök: Kőrössi Kálmán 4 jh., jegyző: Sztempák Jenő 3 jh., pénztárnok: Tankóczy Gyula 4 jh., aljegyző: Kőrössi Bertalan 2 jh., titkár: Máro István 3 jh., választmányi tagok: Csíhá S. 4 jh., Kálmánecz helyi B. 3 jh., Harcsár E. 2 jh., Szabó Sándor 1 jh. — A joghallgatók segélyező egylete, mely ugyancsak tegnap d. u. tartott gyűlést, a következők alakult meg: Elnök: Thó Aurél 4 jh., főjegyző: Sztempák J. 3 jh., Pénztárnok: Tankóczy Gyula 4 jh., könyvtárnok: Nagy Imre 3 jh., aljegyző: Kőrössi B. 2 jh. Választmányi tagok: Bay Ádám 4 jh., Lehoczky B. 3 jh., Fűvessy B. 3 jh., Vázarhelyi Z. 3 jh., Gyertyáni L. 2 jh., Ujfalusi K. 2 jh., Serli B. 1 jh.

* Esküvő. Matasics Gábor helybeli posta és táviró tiszt tegnap d. u. esküdtött örök hűséget Zágrábban Miletics Juliánna k. a.-nak. Áldás és boldogság frigidre.

* Hat napos fegyvergyakorlatok. A Mannlicher-féle ismételt puskával most már az összes hadtestek el vannak látva s az új fegyverrel való bánásra ugy a tényleges szolgál-talban levő katonák, mint a tartalékosok ki vannak képezve. Az utolsó hétnapos fegyvergyakorlat éppen ma ért véget. Azokat a tartalékosokat, kik bármi okból nem részesültek kiképzetésben, a jövő évi rendes fegyvergyakorlatok alkalmával fogják az új puskával való bánásra betanítani.

* Vésár-ügy. A helybeli rendőrség tudatja, hogy Nyiregyház város területére és határára, a ragadós száj és körömfájás állati betegség járványa miatt elrendelt zárlat feloldott, minélfogva ott egy a heti, mint az országos vásárokat megtartatnak.

* Elmaradt hangverseny. Bignio Lajos a m. k. operaház tagja, ki Debreczen születése s ki egy íben már nagy hatással vendégzerepelt szinpadunkon, nem fogja megtartani holnapra hirdetett hangversenyt. Nagyon sajnáljuk ennek elmaradását, mert közönségünk nagy művelvezettől lett megfosztva. Hiszünk azonban, hogy a kitűnő művész lesz alkalmunk hallani nem soká s hogy ezen reményünk teljesedni fog, biztat bennünket az igazgató ismert al-dozat készsége, melyet mindenkör nagy szíves-séggel szokott gyakorolni a hálás közönség iránt.

* A kereskedő közönség figyelmébe. A m. kir. nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur f. e. október 3-án 49525 sz. a. kelt leiratában értesítette az alulirt kamarát, miszerint több rumén kereskedelmi kamara tapasztalta volna, hogy a külföldi kereskedők, rumén kereskedő és iparos cégek fizetés-képessége iránti felvilágosításokért üzletszerűen ily levelezésekkel foglalkozó egyénekhez fordulnak, kik a külföldi cégeknek csak azon kereskedőket és iparosokat szokták ajánlani, kikről közvetítési díjat nyerne, míg másokról, ha ezek még oly hitelképesek is, kedvezőtlen értesítéssel szolgálnak. Mithogy rumén cégek fizetőképessége tekintetében megbízható felvilágosításokkal egyedül a rumén kereskedelmi kamarák képesek szolgálni, a hivatolt miniszteri leirat értelmében értesítették a kereskedő közönséget, miszerint ily irányu megkereséseivel ezen kamarákhoz forduljan. Debreczen, 1889. október 15. A kereskedelmi és iparkamara.

* Kősa Barna költőemlékeire, melyekre a napokban bocsátott ki az előfizetési felhívás, már is szépen gyűlnek az előfizetők. Eddig 2 főispán, több orsz. képviselő, tanárok, ref. esperesek és lelkesek nagy szám-

mal fizettek elő. Az előfizetők névsorát — nyilvános nyugtázás czéljából — közölni fogjuk.

* Vallalkozók figyelmébe. A m. kir. államvasutak igazgatósága és a kir. szab. pécs-barcsi vasút üzleti igazgatósága az 1890-dik évben szükséges különféle anyagok, mint kovácsszén, gyapot és jute fonal, kő, gáz, ásvány, és lenolaj, kender, rézgálicz, illetve telepítmenyi anyagok szállítására pályázatot hirdetőn, erre oly megjegyzéssel hívjuk fel a vállalkozni óhajtok figyelmét, hogy a részleteket magában foglaló pályázati hirdetmény az alulirt kereskedelmi és iparkamara hivatalában (n. hatvan u. 1445 sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthető. Debreczen, 1889. okt. 16. A kereskedelmi és iparkamara.

* Tüdőbetegség gyógyítása. A „Közle-mények” cz. könyvatom lapban dr. Nagy S. L. től a következő sorokat olvassuk: „Mióta dr. Koch felfedezte, hogy a tuberculosist bacillusok idézik elő, azóta tudjuk, hogy a betegség okának legyőzése csak időkérdése. Csakhamar találunk fel oly szereket, melyek a bacillusokat megölik, de ezek az emberi szervezetre való káros hatásuk következtében alkalmazhatók nem voltak, és így az eddig szokásos belsőlegi módszert ily köresekkel és ily szerekek gyakorolni nem lehetett. Végre Claude Bernard, a híres tudós egy oly új exhalatio-methodust talált föl, melylyel a belégzendő gyógyhatású gázok oly uton vezetnek a tüdőbe, mely a szervezetet nem irritálja, a tüdőnek minden oly részét a gázokkal a szükséges mértékben ellepi úgy, hogy a tüdőnek bacillustartalmu részei, valamint a légzőszerveknek többi beteges részei a gázokkal közvetlenül érintkeznek, s így aztán sikerült a tüdőbetegnek a gáz exhalatio-metho-dust rectal-injectió útján alkalmazni. Korunk leghíresebb szakfőfői mint L. Bergonon, Corni, Dujardin Beaumets, Stais, stb. által tüdő-vész, tüdőgümőkór, phtysis, hörghurut, asthma eseteiben tett kísérletek oly fényes eredményt mutattak fel, hogy ez a rendszer már a legmegbízhatóbb. Közönséggel tartozunk tehát dr. Altmann Károly Bécsben Mariabil-felstrasse 70 sz. a. lakó ismert orvosnak, hogy egy oly gázexhalatio készüléket szerkesztett és adott át a nyilvánosságnak, mely Ausztria-Magyarországot nem is számítva már Angliában, Belgiumban, Hollandiában, Olasz-, Német- és Oroszországban fényes sikert aratott és mintegy 4000 példányban terjedt el. A készülék kezelése fölötté egyszerű és beszerzése csekély árával fogva (a hozzá szükséges vegy-szerekkel 8 frt) senkinek sem esik nehezére. Tudommal a doktor ur szívesen ad e tárgyban bárkinek bővebb levélbeli felvilágosítást.”

* Liczítáczió volt tegnap a város háza nagy tanácstermében Ezuttal a homok-kert mellett levő, faraktárakul szolgáló telepek adattak berbe, természetesen az eddigi bér-lők vették ki megint s természetesen épen-séggel nem volt kedvük feléle liczítálni.

* A főiskola köréből. A joghallgatók önképző köre Dr. Baczonyi Lajos tanár ur vezetése mellett tegnap d. u. alakult meg a következők: Elnök: Kőrössi Kálmán 4 jh., jegyző: Sztempák Jenő 3 jh., pénztárnok: Tankóczy Gyula 4 jh., aljegyző: Kőrössi Bertalan 2 jh., titkár: Máro István 3 jh., választmányi tagok: Csíhá S. 4 jh., Kálmánecz helyi B. 3 jh., Harcsár E. 2 jh., Szabó Sándor 1 jh. — A joghallgatók segélyező egylete, mely ugyancsak tegnap d. u. tartott gyűlést, a következők alakult meg: Elnök: Thó Aurél 4 jh., főjegyző: Sztempák J. 3 jh., Pénztárnok: Tankóczy Gyula 4 jh., könyvtárnok: Nagy Imre 3 jh., aljegyző: Kőrössi B. 2 jh. Választmányi tagok: Bay Ádám 4 jh., Lehoczky B. 3 jh., Fűvessy B. 3 jh., Vázarhelyi Z. 3 jh., Gyertyáni L. 2 jh., Ujfalusi K. 2 jh., Serli B. 1 jh.

* Esküvő. Matasics Gábor helybeli posta és táviró tiszt tegnap d. u. esküdtött örök hűséget Zágrábban Miletics Juliánna k. a.-nak. Áldás és boldogság frigidre.

* Hat napos fegyvergyakorlatok. A Mannlicher-féle ismételt puskával most már az összes hadtestek el vannak látva s az új fegyverrel való bánásra ugy a tényleges szolgál-talban levő katonák, mint a tartalékosok ki vannak képezve. Az utolsó hétnapos fegyvergyakorlat éppen ma ért véget. Azokat a tartalékosokat, kik bármi okból nem részesültek kiképzetésben, a jövő évi rendes fegyvergyakorlatok alkalmával fogják az új puskával való bánásra betanítani.

* Vésár-ügy. A helybeli rendőrség tudatja, hogy Nyiregyház város területére és határára, a ragadós száj és körömfájás állati betegség járványa miatt elrendelt zárlat feloldott, minélfogva ott egy a heti, mint az országos vásárokat megtartatnak.

* Elmaradt hangverseny. Bignio Lajos a m. k. operaház tagja, ki Debreczen születése s ki egy íben már nagy hatással vendégzerepelt szinpadunkon, nem fogja megtartani holnapra hirdetett hangversenyt. Nagyon sajnáljuk ennek elmaradását, mert közönségünk nagy művelvezettől lett megfosztva. Hiszünk azonban, hogy a kitűnő művész lesz alkalmunk hallani nem soká s hogy ezen reményünk teljesedni fog, biztat bennünket az igazgató ismert al-dozat készsége, melyet mindenkör nagy szíves-séggel szokott gyakorolni a hálás közönség iránt.

* A kereskedő közönség figyelmébe. A m. kir. nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur f. e. október 3-án 49525 sz. a. kelt leiratában értesítette az alulirt kamarát, miszerint több rumén kereskedelmi kamara tapasztalta volna, hogy a külföldi kereskedők, rumén kereskedő és iparos cégek fizetés-képessége iránti felvilágosításokért üzletszerűen ily levelezésekkel foglalkozó egyénekhez fordulnak, kik a külföldi cégeknek csak azon kereskedőket és iparosokat szokták ajánlani, kikről közvetítési díjat nyerne, míg másokról, ha ezek még oly hitelképesek is, kedvezőtlen értesítéssel szolgálnak. Mithogy rumén cégek fizetőképessége tekintetében megbízható felvilágosításokkal egyedül a rumén kereskedelmi kamarák képesek szolgálni, a hivatolt miniszteri leirat értelmében értesítették a kereskedő közönséget, miszerint ily irányu megkereséseivel ezen kamarákhoz forduljan. Debreczen, 1889. október 15. A kereskedelmi és iparkamara.

* Kősa Barna költőemlékeire, melyekre a napokban bocsátott ki az előfizetési felhívás, már is szépen gyűlnek az előfizetők. Eddig 2 főispán, több orsz. képviselő, tanárok, ref. esperesek és lelkesek nagy szám-

mal fizettek elő. Az előfizetők névsorát — nyilvános nyugtázás czéljából — közölni fogjuk.

* Vallalkozók figyelmébe. A m. kir. államvasutak igazgatósága és a kir. szab. pécs-barcsi vasút üzleti igazgatósága az 1890-dik évben szükséges különféle anyagok, mint kovácsszén, gyapot és jute fonal, kő, gáz, ásvány, és lenolaj, kender, rézgálicz, illetve telepítmenyi anyagok szállítására pályázatot hirdetőn, erre oly megjegyzéssel hívjuk fel a vállalkozni óhajtok figyelmét, hogy a részleteket magában foglaló pályázati hirdetmény az alulirt kereskedelmi és iparkamara hivatalában (n. hatvan u. 1445 sz.) a hivatalos órák alatt megtekinthető. Debreczen, 1889. okt. 16. A kereskedelmi és iparkamara.

* Tüdőbetegség gyógyítása. A „Közle-mények” cz. könyvatom lapban dr. Nagy S. L. től a következő sorokat olvassuk: „Mióta dr. Koch felfedezte, hogy a tuberculosist bacillusok idézik elő, azóta tudjuk, hogy a betegség okának legyőzése csak időkérdése. Csakhamar találunk fel oly szereket, melyek a bacillusokat megölik, de ezek az emberi szervezetre való káros hatásuk következtében alkalmazhatók nem voltak, és így az eddig szokásos belsőlegi módszert ily köresekkel és ily szerekek gyakorolni nem lehetett. Végre Claude Bernard, a híres tudós egy oly új exhalatio-methodust talált föl, melylyel a belégzendő gyógyhatású gázok oly uton vezetnek a tüdőbe, mely a szervezetet nem irritálja, a tüdőnek minden oly részét a gázokkal a szükséges mértékben ellepi úgy, hogy a tüdőnek bacillustartalmu részei, valamint a légzőszerveknek többi beteges részei a gázokkal közvetlenül érintkeznek, s így aztán sikerült a tüdőbetegnek a gáz exhalatio-metho-dust rectal-injectió útján alkalmazni. Korunk leghíresebb szakfőfői mint L. Bergonon, Corni, Dujardin Beaumets, Stais, stb. által tüdő-vész, tüdőgümőkór, phtysis, hörghurut, asthma eseteiben tett kísérletek oly fényes eredményt mutattak fel, hogy ez a rendszer már a legmegbízhatóbb. Közönséggel tartozunk tehát dr. Altmann Károly Bécsben Mariabil-felstrasse 70 sz. a. lakó ismert orvosnak, hogy egy oly gázexhalatio készüléket szerkesztett és adott át a nyilvánosságnak, mely Ausztria-Magyarországot nem is számítva már Angliában, Belgiumban, Hollandiában, Olasz-, Német- és Oroszországban fényes sikert aratott és mintegy 4000 példányban terjedt el. A készülék kezelése fölötté egyszerű és beszerzése csekély árával fogva (a hozzá szükséges vegy-szerekkel 8 frt) senkinek sem esik nehezére. Tudommal a doktor ur szívesen ad e tárgyban bárkinek bővebb levélbeli felvilágosítást.”

* Liczítáczió volt tegnap a város háza nagy tanácstermében Ezuttal a homok-kert mellett levő, faraktárakul szolgáló telepek adattak berbe, természetesen az eddigi bér-lők vették ki megint s természetesen épen-séggel nem volt kedvük feléle liczítálni.

* A főiskola köréből. A joghallgatók önképző köre Dr. Baczonyi Lajos tanár ur vezetése mellett tegnap d. u. alakult meg a következők: Elnök: Kőrössi Kálmán 4 jh., jegyző: Sztempák Jenő 3 jh., pénztárnok: Tankóczy Gyula 4 jh., aljegyző: Kőrössi Bertalan 2 jh., titkár: Máro István 3 jh., választmányi tagok: Csíhá S. 4 jh., Kálmánecz helyi B. 3 jh., Harcsár E. 2 jh., Szabó Sándor 1 jh. — A joghallgatók segélyező egylete, mely ugyancsak tegnap d. u. tartott gyűlést, a következők alakult meg: Elnök: Thó Aurél 4 jh., főjegyző: Sztempák J. 3 jh., Pénztárnok: Tankóczy Gyula 4 jh., könyvtárnok: Nagy Imre 3 jh., aljegyző: Kőrössi B. 2 jh. Választmányi tagok: Bay Ádám 4 jh., Lehoczky B. 3 jh., Fűvessy B. 3 jh., Vázarhelyi Z. 3 jh., Gyertyáni L. 2 jh., Ujfalusi K. 2 jh., Serli B. 1 jh.

* Esküvő. Matasics Gábor helybeli posta és táviró tiszt tegnap d. u. esküdtött örök hűséget Zágrábban Miletics Juliánna k. a.-nak. Áldás és boldogság frigidre.

* Hat napos fegyvergyakorlatok. A Mannlicher-féle ismételt puskával most már az összes hadtestek el vannak látva s az új fegyverrel való bánásra ugy a tényleges szolgál-talban levő katonák, mint a tartalékosok ki vannak képezve. Az utolsó hétnapos fegyvergyakorlat éppen ma ért véget. Azokat a tartalékosokat, kik bármi okból nem részesültek kiképzetésben, a jövő évi rendes fegyvergyakorlatok alkalmával fogják az új puskával való bánásra betanítani.

* Vésár-ügy. A helybeli rendőrség tudatja, hogy Nyiregyház város területére és határára, a ragadós száj és körömfájás állati betegség járványa miatt elrendelt zárlat feloldott, minélfogva ott egy a heti, mint az országos vásárokat megtartatnak.

* Elmaradt hangverseny. Bignio Lajos a m. k. operaház tagja, ki Debreczen születése s ki egy íben már nagy hatással vendégzerepelt szinpadunkon, nem fogja megtartani holnapra hirdetett hangversenyt. Nagyon sajnáljuk ennek elmaradását, mert közönségünk nagy művelvezettől lett megfosztva. Hiszünk azonban, hogy a kitűnő művész lesz alkalmunk hallani nem soká s hogy ezen reményünk teljesedni fog, biztat bennünket az igazgató ismert al-dozat készsége, melyet mindenkör nagy szíves-séggel szokott gyakorolni a hálás közönség iránt.

* A kereskedő közönség figyelmébe. A m. kir. nagyméltóságú kereskedelemügyi miniszter ur f. e. október 3-án 49525 sz. a. kelt leiratában értesítette az alulirt kamarát, miszerint több rumén kereskedelmi kamara tapasztalta volna, hogy a külföldi kereskedők, rumén kereskedő és iparos cégek fizetés-képessége iránti felvilágosításokért üzletszerűen ily levelezésekkel foglalkozó egyénekhez fordulnak, kik a külföldi cégeknek csak azon kereskedőket és iparosokat szokták ajánlani, kikről közvetítési díjat nyerne, míg másokról, ha ezek még oly hitelképesek is, kedvezőtlen értesítéssel szolgálnak. Mithogy rumén cégek fizetőképessége tekintetében megbízható felvilágosításokkal egyedül a rumén kereskedelmi kamarák képesek szolgálni, a hivatolt miniszteri leirat értelmében értesítették a kereskedő közönséget, miszerint ily irányu megkereséseivel ezen kamarákhoz forduljan. Debreczen, 1889. október 15. A kereskedelmi és iparkamara.

* Kősa Barna költőemlékeire, melyekre a napokban bocsátott ki az előfizetési felhívás, már is szépen gyűlnek az előfizetők. Eddig 2 főispán, több orsz. képviselő, tanárok, ref. esperesek és lelkesek nagy szám-

Debr. színház.

Holnap pénteken, 1889. év október hó 18-án, páratlan bérletben, új szerep-osztással:

Válás után

vagy: (Oh azok az anyósok!) Vigjáték 3 felvonásban.

Felkészítők Gáspár Imre Kiadó Kutasi Imre

A személyesen tett idei őszi bevásárlások után felhívjuk a n. é közönség figyelmét raktárunk megtekintésére, a hol nem csak a legmagasabb műizlésnek, de a legszerényebbnek is a legnagyobb választék áll rendelkezésére a napi szükségletből, mint pénz- és szivartárcza, kalap, keztüli, illatszer, szappan, sőtábot, zsebkész, olló, haj- és ruhakefe, fogkefe, tajték-pipa és szipka, lovagló-, vadászati-, önvédelmi- és uti-, valamint díszművek és alkalmi ajándéczikkek, ugyszintén gyermekjátékok dús választéka van összeállítva. — Továbbá

Zsolnai majolika díszművek, Adler F. és Fia tajtékárak, UNGVÁRI CSERÉPKÁLYHÁK és Hermann china ezüst

egyedüli gyári raktára.

Teljes tisztelettel SZENT-KIRÁLYI és KALEND.

STERN IZIDOR

ajánlja dúsan felszerelt női felöltők és bundák, KARMANTYUK (MUFF) és

PAPLAN GYÁRI RAKTÁRÁT

nagyválasztékban. DEBRECZEN, miklósi-utczával szemben.

679 689 r. sz. 1889.

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. járásbírótság 13315 és 186/1887 P. számú végzése által a debreczeni takarékpénztár és Sesszina Lajos javára Kohn Mór és neje debreczeni lakosok ellen 1800 frt és 97 frt 04 kr tőke, ennek 1886. évi Május hó 28 napjától számítandó 6% kamata és eddig összesen 45 frt 62 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával iróilag le- és felülfoglalt és 416 frt 80 kr-ra becsült házi butorok, fali-képek, szárnyasok, egy ló, és egy talyigából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 14154 14592 P. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Várad-utca 2209 sz. a. leendő eszközzésére 1889. évi október 24-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékosok oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladatni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Debreczen, 1889. évi okt. hó 10-ik napján.

Sugár Gyula, kir. bírósi végrehajtó,

ig a mi... 0000 fr... sztre is... nem... megis... nek ki... z-kerület... kére... datik ki... gja a h... állam-se... ács jegy... yaltattak... edzendő... megva... eddigi... sok 2330... már a... gy és z... főiskola... tok ver... k vissza... elhelye... asolja te... k egy... nokba... k és fő... gos it... ingat... asági ta... házkerület... és erköl... működé... atott... megbizat... Lengyel... Jó István... 12 óra... ben be... ési tagok... eg az el... tiszántuli... se, mely... tatott al... valaki... Több... ügget... (Rv. v.)... aláírással... számában... amelyben... jk, hogy... lobb tagj... koznák, a... eti azokat... rmányzását... eg Dicsőf... as valakit... a czegled... ztani. Mily... esen szóló... em tudák... emia, mint... g, hogy a... n fognak a... tudtunkkal... egészen uj... en — is... nel ugyan... smere-... m fognak... ott eszme... yén vallás... óság, test... ent politikai... ondolkozni... e új ábrá... A szóban... ettek volt... tiszónok... az Idve... z ágo m... esoda, ha... igen ki... emeknek;... magvak... t a vadak... t eltapod... ermékegy... zmek po... lettek;... ozi tudó... lettek is... tőkben;... inél ke... ma nagy... lyből ki... kát Can... ulva in... jedelmek... elattára, ... jogainak

Szíves tudomására hozom a t. közönségnek, miszerint üzletemet az őszi- és téli időnyre

kül- és belföldi szövetekkel
nagyválasztékban felszereltem. Ajánlom azok között különösen **brassói szövet készletemet.**

Saját üzletemben készült, kifizető szabástú és jó minőségű **KÉSZ FÉRFI- és GYERMEK ÖLTÖNYÖK**

és **UTAZÓ BUNDAKBÓL**

nagy raktárt tartok s azokat határozott, jutányos ár mellett a t. közönség rendelkezésére bocsátom.

Mérték szerinti rendeléseket gyors és szolid kivitelben teljesítek.

A t. közönség által tanusított bizalmat megköszönve, kérem szíves ezentúl is szerencsételni.

Teljes tisztelettel

SZEDLAK JÓZSEF.

MOLL SEIDLITZ POR

Tavaszi gyógyítás.

Nyári gyógyítás.

Őszi gyógyítás

Téli gyógyítás

Csak akkor valódi, ha minden dobozon a gyár-
jegye, egy sas és MOLL A.
sokszorosított czéje látható.

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörccs, nyálk, gyomorégés, székrekedésnél, májbajok, vértelenség, aranyér és a legkülönfélébb női betegségeknél. Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt.

Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerárában. **MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.**

Szétküldés naponta utánvét mellett. 2 doboznál kevesebb nem küldetik.

Elismerés **MOLL A. urhoz Bécsben.**

Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fitnessse meg“-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és a főt könnyűvé teszik.

Tisztelettel

Steinko P. J. lelkész Honnetschlag-ban.

MOLL FELE FRANCIA BORSZESZ ES SÓ

Legjobb bedörzsölő-szer

köszvény

oszú és minden

meghűlési betegségek ellen.

Csak akkor valódi, ha minden üveg MOLL A. védjegyet és aláírását viseli.

Bedörzsölésül sikeres használati köszvény, csúsz, mindennemű testfájdalmak és bémulással; borogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daganatok, gyuladásoknál. **Belsőleg** vízzel vegyítve hirtelen rosszul, hányás, kolika és hasmenésnél.

Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. o. é. Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerár és anyag kereskedéseiben.

MOLL A. gyógyszerész cs. kir. udvari szállító Bécs, Stadt, Tuchlauben 9.

Szétküldés naponta utánvét. Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Elismerés **MOLL A. gyógyszerész urhoz Bécs.**

Kitűnő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.

Mély tisztelettel

Hornof, lelkész Micholup-ban

Raktárak Debreczenben: Dr. Rothsneek gyógyszer., Tóth Béla gyógyszer., Szent-Királyi és Kaland, Gerőbi Fülöp.

SZABÓ LAJOS FIAI CZÉG

Debreczen, Rózsátér.

Az őszi időnyre raktárra érkeztek:

NŐI RUHASZÖVETEK, Flanell, Kasán, Moldon, Gyapju Himalaya kendők,

HARASZT KENDŐK, Téli harisnyák, SZÖNYEGEK, AGYTERITŐK,

PAPLANOK,

A hírneves cosmanosi gyárból:

Mosó vellezek.

GYŐRI IGNÁCZ

fehérnemű-, divat-, pipere-, rövidáru- és kézimunkák raktára

DEBRECZEN,

főtér, BIKÁ szállodával szembe

Ajánl nagyválasztékban és jutányos árak mellett női triko derekak, fiú és leány triko és berlini ruhácskák és sapkák.

Valódi Jáeger áruk.

Berlini és selyem kendők. Mindennemű téli pamutok és kitűnő minőségű férfi, női és gyermek harisnyák.

Legujabb kézimunkák

nagyválasztékban.

Debreczen, 1889. Nyomatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

Művirág és ércz

sirkoszorúk

nagyválasztékban

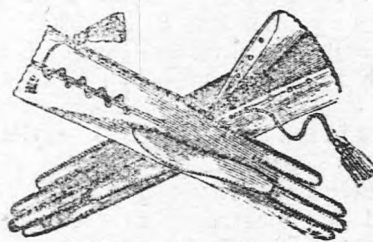
Heider Antalnál

Nagytemplom tér, Stenczinger-ház, a **HOLVAY GYULA** ur régi üzlethelyiségében.

Keztyük nagyválasztékban.

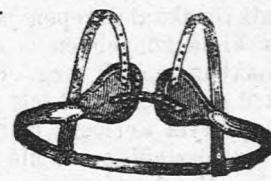
NAGY ANDRÁS

keztyü- és sérvkötő gyáros.

Ajánlja a már 25 év óta fennálló, jóhírné- nek örvendő

KEZTYÜS- ÜZLETÉT

Sérvkötők 1 firtól 10 firtig.

Szarvasbőr nadrág 20 firtól 35 firtig.

a n. é. közönség szíves pártfogásába. Egyszermind van szerencsém tudni, hogy nálam mindig a legnagyobb választékban téli- és nyári keztyük kaphatók és megrendelhetők.

Glacé és schwedis keztyük 3 gombbal, agráffal, vagy csattal, mosó bőr női, férfi, katona és elegáns hosszú báli schwedis keztyük dúz raktárát legjutányosabb árban.

Báli keztyüket a raktáron levő különféle színekből, választás szerinti mintából, 24 óra alatt készítik.

Továbbá ajánlom az általam készített **sérvkötőket és suspensóriumokat,** mely utóbbit minden embernek viselnie kellene, hogy általa a keletkező bajoknak eleje vőtesse.

Nadrágtartók nagy választékban.

Orvosi és szülészeti készülékek, fecskendőik.

irigaterek, kristályozók, méh-perecek, has- és köldök kötések, gummi harisnyák, fáslik és gummi-szélpárnák mindenkor raktáron vannak.

Női különlegességek nálam kaphatók és megrendelhetők.

Nagyban és kicsinybeni eladás.

A n. é. közönség eddigi pártfogását és bizalmát továbbra is kérve, kézem tisztelettel

NAGY ANDRÁS,

keztyűs.

Suspensóriumok 50 krtól 1 frt 50 krig.

KASZANYITZKY ENDRE

előbb **KUHINKA ISTVÁN K.**

üveg-, porcellán-, lámpa- és háztartási cikkek raktára **DEBRECZENBEN.**

Ajánlja pontos kiszolgáltatást és gyári árak mellett az őszi és téli időnyre wjonnal érkezett és nagyválaszték- kal berendezett Dittmár- és Brünner-féle a legjobbnak elősmert gyártmányú **salon, függő és asztali petroleumlámpáit,** s minden hozzátartozó cikkek nagy raktárát.

Tisztelettel

KASZANYITZKY ENDRE.

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Asthmát

gyógyítok alaposan, még a betegek nagy kora mellett is. Leírása a szenvedéseknek és a körülményeknek, valyon a lábak hidegek-e, küldendő P. Weidhaus, Dresda, Reissiger-utca 42, I. ételbenben a kir. rendőrirodával.

Mellbetegségek

minden nembben, még a legsúlyosabb esetben is, gyökeresen gyógyíthatók a saját testemen megpróbált gyógymód által — ezt bizonyítják az én számos, állandó, fényes és mindig sikerült kísérleteim. Leírása a szenvedéseknek és jelenségeiknek, valyó a lábak hidegek-e, küldendő P. Weidhaus, Dresda, Reissiger-utca, 42, I.

7226 ad 1889. é. u.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Néhai Mária László hagyatékához tartozó ingóságok, nevezetesen: butorok, ágy- és ruhaneműek, konyha és kamara felszerelések elhaltak Debreczenben Nagy-Várad-utca 2229. szám alatti lakásán, folyó évi október hó 21-én d. e. 9 órakor megkezdendő nyilvános árverésen készpénz fizetése mellett el fog- nak adni.

Debreczen, 1889. évi szept. hó 30-án. **A városi árvaszék.**